

۱- در ضرب ستونی، با ارزش‌های با ارزش‌های کمتر از هم قرار بگیرند

۲- استنداره‌ی عدد اول (دورقی یا سردرقی) را می‌نویسیم

۳- عدد دورقی (یک دورقی) را به ترتیب (از مرتبه‌ی نزل‌تر) با اعداد ستنداره شده‌ی اول ضرب می‌کنیم

فعالیت

۲۳۲ → ۲۰۰ + ۳۰ + ۲
 $\begin{array}{r} 232 \\ \times 2 \\ \hline 464 \end{array}$

محاسبه‌ی ضرب (ضرب تونی به روش فرستنی)

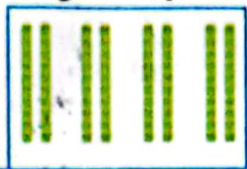
$\begin{array}{r} 600 \\ + 60 \\ + 4 \\ \hline 664 \end{array}$

۴- حاصل ضرب‌ها را به ترتیب (از مرتبه‌ی نزل‌تر) ضرب هم‌نوع با هم جمع می‌کنیم (از سمت مرتبه‌ی بیان)

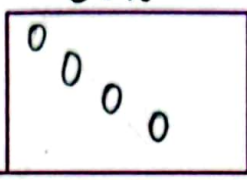
شکل را کامل کنید. سپس حاصل ضرب هر بخش را در قسمت مربوط بنویسید.

ضرب ۱۰ تایی

$21 \rightarrow 20 + 1$

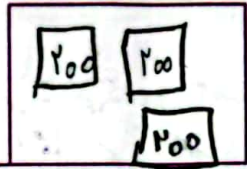
ضرب یکی‌ها

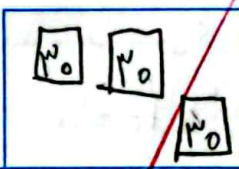
$\begin{array}{r} 21 \\ \times 4 \\ \hline 80 \\ + 4 \\ \hline 84 \end{array}$

ضرب ۱۰۰ تایی

$232 \rightarrow 200 + 30 + 2$
 $\begin{array}{r} 232 \\ \times 2 \\ \hline 460 \\ + 60 \\ + 4 \\ \hline 464 \end{array}$

ضرب ۱۰ تایی

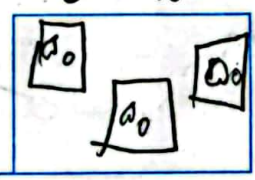
ضرب یکی‌ها

$\begin{array}{r} 232 \\ \times 2 \\ \hline 460 \\ + 60 \\ + 4 \\ \hline 464 \end{array}$

ضرب ۱۰ تایی

$52 \rightarrow 50 + 2$
 $\begin{array}{r} 52 \\ \times 3 \\ \hline 150 \\ + 6 \\ \hline 156 \end{array}$

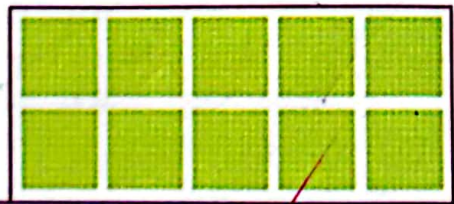
ضرب یکی‌ها

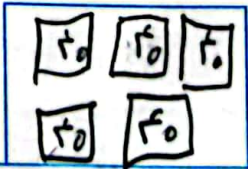
$\begin{array}{r} 52 \\ \times 3 \\ \hline 150 \\ + 6 \\ \hline 156 \end{array}$

ضرب ۱۰۰ تایی

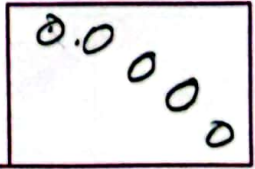
$231 \rightarrow 200 + 30 + 1$
 $\begin{array}{r} 231 \\ \times 5 \\ \hline 1150 \\ + 150 \\ + 5 \\ \hline 1165 \end{array}$

ضرب ۱۰ تایی

ضرب یکی‌ها

دست درم (ص) علوم (دستار) کلاس

کار در کلاس

۱- حاصل ضرب ها را مانند نمونه ها به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 22 \\ \times 2 \\ \hline 40 \\ + 4 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 \\ \times 5 \\ \hline 105 \\ + 21 \\ \hline 105 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ \times 2 \\ \hline 44 \\ + 4 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 7 \\ \hline 175 \\ + 175 \\ \hline 175 \end{array}$$

۲- حاصل ضرب ها را مانند نمونه به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 22 \\ \times 7 \\ \hline 140 \\ + 14 \\ \hline 154 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ \times 5 \\ \hline 270 \\ + 20 \\ \hline 270 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 124 \\ \times 7 \\ \hline 868 \\ + 868 \\ \hline 868 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 245 \\ \times 8 \\ \hline 1960 \\ + 1960 \\ \hline 1960 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 211 \\ \times 5 \\ \hline 1055 \\ + 1055 \\ \hline 1055 \end{array}$$

تقریب بزن

۱- حاصل ضرب ها را مانند نمونه به صورت تقریبی به دست آورید.

$$21 \times 189 \rightarrow 20 \times 200 = 4000$$

$$241 \times 176 \rightarrow 200 \times 200 = 40000$$

$$29 \times 410 \rightarrow 30 \times 400 = 12000$$

$$9 \times 407 \rightarrow 10 \times 400 = 4000$$

چون ۱۸۹ از ۲۰۰ بیشتر است پس ۲۰۰

چون ۲۴۱ از ۲۰۰ بیشتر است پس ۲۰۰

چون ۴۱۰ از ۴۰۰ بیشتر است پس ۴۰۰

چون ۴۰۷ از ۴۰۰ بیشتر است پس ۴۰۰

۲- دبستان کوشش ۱۲ کلاس دارد. هر کلاس ۳۲ دانش آموز دارد.

این دبستان به طور تقریبی چند دانش آموز دارد؟ به طور تقریبی ۳۰۰ دانش آموز دارد.

$$12 \times 32 \rightarrow 10 \times 30 = 300$$

تمرین

۱- دو جعبه داریم که در هر کدام چهار بسته‌ی شش تایی مداد رنگی هست. در این جعبه‌ها چند مداد رنگی وجود دارد؟

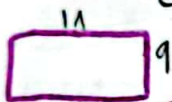
در این جعبه ۴۸ مداد رنگی هست.

۲- در یک کارتن ۹ بسته‌ی ۱۲ تایی مداد رنگی هست. این کارتن چند مداد رنگی دارد؟ این کارتن ۱۰۸ مداد رنگی دارد.

$$\begin{array}{r} 12 \rightarrow 10 + 2 \\ \times 9 \\ \hline 90 \\ + 18 \\ \hline 108 \end{array}$$

۳- طول یک مستطیل ۱۸ سانتی متر و عرض آن ۹ سانتی متر است. مساحت این مستطیل چند سانتی متر مربع است؟

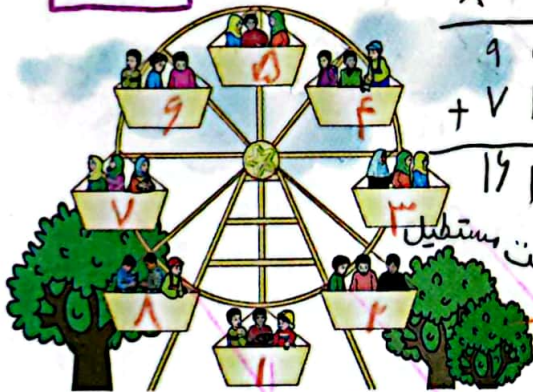

$$\begin{array}{r} 18 \rightarrow 10 + 8 \\ \times 9 \\ \hline 90 \\ + 72 \\ \hline 162 \end{array}$$

مساحت مستطیل = طول × عرض

۴- تعداد دانش‌آموزانی را که در چرخ و فلک نشسته‌اند، پیدا کنید.

$$1 \times 3 = 24 \text{ نفر}$$

۲۴ دانش‌آموز در چرخ و فلک هستند.

۵- دو جعبه مداد ۱۲ مداد است. ۴ دو جعبه مداد چند مداد است؟

$$\begin{array}{r} 12 \rightarrow 10 + 2 \\ \times 4 \\ \hline 40 \\ + 8 \\ \hline 48 \end{array}$$

۴۸ دو جعبه مداد ۴۸ مداد است.

۶- زمینی مربع شکل داریم که هر ضلع آن ۴۲ متر است. محیط آن چند متر است؟

$$\begin{array}{r} 42 \rightarrow 40 + 2 \\ \times 4 \\ \hline 160 \\ + 84 \\ \hline 244 \end{array}$$

محیط یک ضلع × ۴

محیط مربع ۱۶۸ متر است.

۷- در دبستان اندیشه تعداد دانش‌آموزان کلاس ششم ۲۷ نفر است. تعداد دانش‌آموزان کلاس اول ۳ برابر آن هاست.

چند دانش‌آموز در کلاس اول این دبستان درس می‌خوانند؟

$$\begin{array}{r} 27 \rightarrow 20 + 7 \\ \times 3 \\ \hline 60 \\ + 21 \\ \hline 81 \end{array}$$

۸۱ دانش‌آموز در کلاس اول هستند.

۸

فرشته ۷۱۴ تمبر و دوستش ۵ برابر او تمبر جمع کرده است. حساب کن آنها روی هم چند تمبر دارند؟

$$\begin{array}{r}
 714 \\
 + 3570 \\
 \hline
 4284
 \end{array}$$

۹

بُرنا با پول خود ۵ دفتر ۲۳۰ تومانی و ۳ مداد ۵۰ تومانی خرید و ۲۸۰ تومان از فروشش پس گرفت. پول برنا چه قدر بوده است؟

$$\begin{array}{r}
 230 \\
 + 150 \\
 \hline
 380
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 380 \\
 - 280 \\
 \hline
 100
 \end{array}$$

۱۰

سه عدد متوالی داریم حاصل ضرب عدد اول و سوم برابر ۳۵ است. عدد وسط کدام است؟

$$\begin{array}{c}
 \textcircled{5} \times \square \times \triangle \\
 \hline
 \times 35
 \end{array}$$

ضرب عددها → فصل هشتم

۱۸۷